

Naročnina

znaša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.

Posamezna številka 1 Din.

UREDNIŠTVO — UPRAVA:
prl g. Jos. Benko v M. Soboti
telefon številka 8.

Štev. rač. poštne hran. 12.549

Izhaja vsako nedeljo.

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov

Na oglasni strani: cela stran 800
Din, pol strani 400 Din. — Cena
malim oglasom do 30 besed 15 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15%, dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust

UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murski Soboti.

Rokopisi se ne vračajo.

V. LETO

Murska Sobota, 20. februarja 1938.

ŠTEV. 8.

Boj za načela

Kdor zasleduje v časopisih dnevno politiko pa najsibo to domača ali politika, ki se peča z življenjem tujih narodov, zadene pogostoma na besedi: demokracija, diktatura. Posebno v zadnjem času sta se omenjena pojma večkrat pojavila na evropskem obzorju, saj so se narodi razcepili v dva tabora, katerih vsak si je postavil eno ali drugo geslo na vrata svoje domačije. Da nam bo v marsičem jasna borba med privrženci enega kot drugega načela, je potrebna razčlemba, iz katerih bo razvidno kaj hočejo eni in kaj hočejo drugi.

Kakor že rečeno je ves svet v borbi za ali proti demokraciji. Na eni strani so tisti, ki stojijo na stališču, da narodne mase niso dovolj zrele in sposobne, da samostojno odločujejo o lastni usodi in da so nezmožne, da bi si same ustvarile lepšo bodočnost. Uverjeni so, da je treba ljudstvo prisiliti do tega, da se pokorijo oblasti manjšine, ki je sposobna, da pripelje narod po najkrajši poti k lepšemu življenju. Tako postopanje in tako vladanje imenujemo diktatura. Nasproti temu pa je demokracija. Ljudje iz tega tabora, pa odklanjajo vsako nasilje in zagovarjajo stališče, da je narod sam sposoben, da vzame v roke svojo usodo in jo sam kroji za sedanost in bodočnost in nihče nima pravice, da bi mu to delo oviral. Pristaši prave demokracije smatrajo, da je dolžnost onih, ki so bolj sposobni, radi splošne šolske izobrazbe, ali radi izkustev, postaviti se v službo naroda, da bodo ti le tolmači in vodniki svojemu ljudstvu. Ne smejo pa pri tem uveljaviti svojo voljo s tem, da bi ovirali pot po kateri je krenila masa. Kako izgleda diktatura v življenju naroda, vidimo na vseh koncih Evrope in si je prav lahko ustvariti mnenje, ali je takšno vladanje za narod koristno ali škodljivo. Težje pa je z demokracijo. Besede in mamljivi nauki še niso našli življenjski oblik ter se ta izraz rabi pretežno le politični borbi. Povdariti pa moramo, da je napačno mišljenje, če se smatra demokracija ustvarjeno samo in zgolj za politično razpravljanje in da se jo lahko uveljavi le na političnem

polju. Cilj demokracije namreč je, da omogoči najširšim narodnim slojem neomejeno sodelovanje v reševanju vseh vprašanj, ki se jih tiče, a obenem da prevzamejo tudi popolno odgovornost za vse posledice, ki bi nastale. Organizacija, ki je zgrajena na takih načelih, ima v sebi vse pogoje, da ustvari svojim privržencem zadovoljstvo, naslanjajoč se na izrek: „Vsak je svoje sreče kovač.“

Če bi se demokracija smatrala le kot politični pojem, ne bi mogla izpolniti svojega poslanstva. Kaj pomagajo politične pravice, če se ne moreš z njimi okoristiti. Zato je treba načela presaditi predvsem na gospodarsko polje, kjer so jim dani pogoji, da postanejo življenjski in koristni. Kakor zahtevajo demokratska načela v političnih odnosih za vsakega poedinca iste dolžnosti in iste pravice, tako se lahko tudi v gospodarstvu uveljavijo ti nazor. Za tistega, ki ne izvršuje svojih dolžnosti, kot jih izvršujejo drugi, ni tistih pravic, ki jih imajo drugi. Vse pravice izvirajo iz lastnega ustvarjanja. Demokracija stremi za tem, da omogoči vsakemu najširši delokrog, ker se naj uveljavi vsa njegova zmožnost ob doseženih uspehih, a ne da mu na krožniku nudi ono, česar bi moral sam izbojevati. Tudi v gospodarstvu mora veljati isto načelo. Vsakemu poedincu se mora nuditi možnost, da svoje delo uveljavi v polni meri in da na ta način doseže gotove pravice, kakor jih drugi dosežejo. Za tako pridobljene pravice mora imeti vsa jamstva, da jih ohrani napram posameznikom, kakor tudi napram družbi kot celoti. Demokratsko urejena država ne pozna brezposelnosti, saj bi ta že bila dokaz, da so med državljani taki, katerim je bila odvzeta možnost, uživajo osnove državljanjskih pravic. Če bi bil slučaj, da se ne more vseh zaposliti, potem se mora skrajšati delovni čas, tako da je vsem omogočeno delo in da na ta način prislužijo kar jim je najpotrebnejše za življenje. V odmorih med delodajalcem in delavcem se bi prvenstveno moralo upoštevati demokratska načela, kljub temu, da v skupnih interesih ne more biti govora. Vendar pa je medsebojno delovanje do gotove meje možno in to predvsem takrat, ko so na dnevnem redu

težka politična vprašanja usodna za oba tabora. Trajnejše sodelovanje na sporazumnem rešenju pa je v narodu mogoče le na demokratski podlagi in to je na načelu, da se gospodarski prinos pravično razdeli na vse edince delovnih sil, ki so soudeležene. Današnje prilike pa onemogočajo, da bi navzela ta načela življenjske oblike.

Kaj bi bila dolžnost delodajalcev? Najti bi morali predvsem način, da bi uredili delovni čas tako, da bi dobila zaposlitev vsa naša domača delovna sila. Zaslужek delavstva bi moral biti večji, da bi se na ta način dvignila kupna moč delavcev in najširših slojev naroda, kar bi ugodno vplivalo na celokupno gospodarsko življenje. S tem bi se ojačala tudi nacionalna zavest, ki je najtrdnější branik proti vsem zunanjim in notranjim sovražnikom. Da bi se pa mogli temeljito rešiti vsa socialna in gospodarska vprašanja naroda, bi se bilo treba prvenstveno lotiti najglavnejših političnih problemov, ki nas težijo. Pri tem pa je treba pomoči vsega naroda. In narod bo radevolje

stopil na bojišče, če bo zadovoljen in gospodarsko ozdravljen. Ako bi se pa najširšim narodnim masam otežkočil gospodarski položaj, se bodo istočasno še bolj zamotali politični problemi, ki so že tako veliki, da jih ne moremo več obiti. Moč, da se vsemu temu izogne, ima tudi težka industrija, ki v lastnem interesu gotovo ne bo pognala socialno-gospodarsko krizo na ostrino. In baš v tem vprašanju je želeti, da bi zmagali demokratski nazori.

Neoporečeno je, da brez gospodarske demokracije ne more biti politične. Medtem, ko je izvedba politične demokracije odvisna od mnogih okolištin, ki jih je treba premagati ob sodelovanju vsega naroda, je izvedba gospodarske demokracije odvisna od volje le malega dela naroda. Po vsem tem je gospodarska demokracija eden izmed glavnih pogojev za izvedbo politične demokracije in eno kakor drugo je v današnjem sebičnem svetu, kar se zrcali ob nakopičenem orožju, več kot potrebna za narod, ki ljubi svobodo in življenje.

POLITIKA

Narodna skupščina se je zopet sestala, da razpravlja o predloženem proračunu za leto 1938/39. Uvod v proračunsko razpravo je bil govor finančnega ministra, ki je vsestransko osvetil novi proračun ter istočasno tudi govoril o našem narodnem gospodarstvu. Na prvem zasedanju narodne skupščine je bil sprejet tudi novi zakonski osnutek o ustanovitvi okrožnih in okrajnih sodišč s 125 proti 6 glasovom. Po tem osnutku se ustanovi eno okrožno sodišče tudi v Sloveniji in sicer v Murski Soboti. S tem se bo uresničila želja vsega našega prebivalstva, poplačani pa bodo tudi naporih onih nesebičnih javnih delavcev, ki so dosegli, da bo ta važna ustanova v središču našega Prekmurja.

Pri dopolnilnih volitvah za senat je bil v naši banovini izvoljen dr. Schaubach. Od 479 volilnih upravičencev je za edinega kandidata volilo 418 ljudi, med njimi 379 županov, od celotnega števila 416 županov, kolikor jih ima Slovenija. Mnogo županov je tudi banskih svetnikov, ki imajo tudi volilno pravico a ne morejo po dvakrat voliti. Volitev se ni udeležilo 19

slovenskih poslancev pripadniki JNS. V savski banovini je bilo izvoljenih 5 mačkovskih senatorjev a 2 na listi JRZ. Tudi v primorski banovini so dobili pristaši dr. Mačka enega senatorja. Po skupnih rezultatih je dobila JRZ 17 senatorjev, dr. Mačkovi pristaši 6, združena opozicija pa nobene. Po teh volitvah se je JRZ v senatu močno ojačila.

V pondeljek po senatskih volitvah so se sestali v Zagrebu na stanovanju dr. Mačka senatorji izvoljeni na listi kmetsko demokratske koalicije (KDK). Razpravljala so o rezultatu volitev in v nadaljni taktiki. Soglasno je bilo sklenjeno, da senatorji, ki so bili izvoljeni na listi KDK, ne bodo sodelovali pri delu v senatu. V zvezi stemi volitvami je bilo izključenih iz stranke dr. Mačka, večje število županov, ker so glasovali za listo JRZ.

Iz tabora dr. Mačka ponovno odhajajo poslanci, ki niso zadovoljni z političnim delom hrvaškega voditelja. Tako je svoj prihod v narodno skupščino prijavil slovenski poslanec dr. Dobovišek, ki je bil izvoljen na dr. Mačkovi listi v šmarnem srezu in ki dosedaj ni sodeloval v skupščini. Isto je napravil tudi poslanec Novaković iz Djurdjevca.

Glavno glasilo JRZ „Samouprava“ piše o svoji stranki sledeče: „Posebna zgodovinska naloga JRZ je, da čuva dedščino pokojnega kralja Aleksandra in da vodi isto politiko, ki jo je vodil pokojni Nikola Pašić. JRZ ni niti plemenska, niti verska, niti pokrajinska, ampak čisto jugoslovenska stranka. Njen program je: en kralj, en narod, ena država, en zakon za celo državo in enakopravnost za vse državljane. To besedilo bo tudi v legitimacijah JRZ.“

Politični nasprotniki so sredi Zagreba zažgali veliko mizarstvo delavnico last Jakoba Pavline, zagrebkega podžupana, banovinskega svetnika in namestnika kandidata na senatorski listi JRZ. Povzročena škoda znaša nad 400.000 Din. Kljub številnim grožnjam je sprejel kandidaturu na vladni listi. Oblasti so uvedli energično preiskavo.

„Kmetška zveza“, ki je stanovska organizacija kmetijskih pristašev JRZ v Sloveniji, bo svoje mladinske organizacije uniformirala. Uvedla bo lastne kroje in društvene zastave. Kakor sami pišejo se bo to že zgodilo v polletnih mesecih.

Meseca decembra lanskega leta, so naše oblasti izgnale iz Maribora nekatere avstrijske državljane, ki so zlorabljali našo gostoljubnost in rovarili proti naši državi. Iz maščevanja pa so sedaj Avstrijci isto napravili ter izgnali iz svoje države nekatere naše državljane, češ da so že dolgo osumljeni protiaustrijske delavnosti.

Med Anglijo in Italijo je opaziti v zadnjem času resen napor, da se vsi medsebojni nesporazumi odpravijo in da se odstrani nevarna napetost na Sredozemskem morju, ki je vladala med obema rivaloma zadnje mesece. Vzrok zboljšanju medsebojnih razmer je popustljivost Italije, ki je pokazala dobro voljo za sporazum stem, da je začela klicati s španskih bojišč svoje dobrovoljce.

Kitajsko-japonska vojna je zahtevala v 7 mesecih bojevanja ogromne žrtve med Kitajskim prebivalstvom. V tem času so japonska letala s svojimi

bonbnimi napadi ubili 350.000 žensk, otrok in starčkov. Nad milijon ljudi je bilo ranjenih. 30 milijonov Kitajcev je brez strehe in kruha. Na Kitajskem je zavladala strašna beda.

Japonci trdijo, da so japonska letala od pričetka bojev na Kitajskem sestrelili 206 kitajskih letal. V tem času pa so baje Japonci izgubili le 67 letal.

Angleški kralj in kraljica bosta koncem junija uradno obiskala francosko prestolnico Paris. V tem obisku vidijo potrditev prijateljskih vezi med obema narodoma.

Francija se temeljito pripravlja na morebitno vojno. V ta namen je bil izdelan predlog za izreden kredit v iznosu 8 milijard frank (45 milijard dinarjev), ki naj služi oborožitvi. Da se ta denar dobi, bo razpisano obrambno posojilo.

Po temeljitom čiščenju v nemški armadi, ki jo je izvedel pred dnevi Hitler, je sedem generalov zapustilo nemško državo in odpotovalo v varno Švico.

Ministrski predsednik dr. Milan Stojadinović je na nekem sestanku rekel: „Za rešitev raznih važnih vprašanj s katerimi se moramo pečati, sta potrebna dva pogoja: Prvič prazen želodec ne sme biti slab svetovalec narodu. Zato smo najprej poskrbeli za dvig narodnega blagostanja in to z dobro gospodarsko in finančno politiko. Drugi pogoj pa je ta, da si varujemo mir na vseh naših mejah, da bi tako lahko nemoteno in v miru reševali vsa naša vprašanja. Odtod naša skrb za dobro zunanjo politiko. Zaradi tega se lahko sedaj mnogo bolj posvetimo z vso pozornostjo problemom naše notranje politike. Zelo bom srečen, če bi mogel tudi v najmanjši meri pospešiti rešitev tistega, kar je znano pod imenom hrvatsko vprašanje.“

Avstrijska policija je odkrila tihotapstvo prostovoljcev za rdečo Španijo na Forarelberškem, kjer so prostovoljci iz Srednje Evrope prihajali v Švico od tam pa v Španijo.

Širijo se vesti, in to predvsem iz japonskega vira, da je Kitajska prosila angleško vlado, naj posreduje pri Japoncih za ureditev spora na Daljnem vzhodu. Izgleda, da so že tudi Japonci sami pravijo, da so že izgubili 50.000 mož 150.000 pa je bilo ranjenih.

DOMAČE VESTI

Murska Sobota:

— **Nepovabljen gost.** Nihče si ne misli, da so v Murski Soboti mogoči tako pretresljivi dogodki. Ena prebivalca našega mesta je imela zanimiv obisk. Ko je za nekaj časa zapustila nezaklenjeno stanovanje, se je nekdo neopaženo priklatil v stanovanje in zlezal v omaro. Ko se je ona za nekaj

Dr. Alfred Šerko

(16. VII. 1879 — 14. I. 1938).

S profesorjem dr. A. Šerkom je umrl prijatelj slovenskega študenta, ustanovitelj slovenske medicinske fakultete, velik strokovnjak, človek širokih razgledov, borec za poštenost v javnem življenju, zaveden Slovenec.

Razmerje med pokojnim in študenti ni bilo razmerje med nedostopnim profesorjem, živečim zase, in študenti, živečimi v strahu pred njim, ampak je bil to prijateljski odnos starejšega izkušenega tovariša do mlajših.

Vsem študentom, tudi prekmurkim je z nepristranostjo nudil vse, kar je bilo v njegovih močeh. Vsi prekmurški študenti ga bodo ohranili v spominu in jim bo svetel vzgled za delo v bodočnosti.

Gibanje vlog pri slovenskih hranilnicah v letu 1937.

Zveza jugoslovanskih hranilnic v Ljubljani je sestavila pregled o gibanju vlog pri 29 slovenskih samoupravnih hranilnicah v letu 1937. Ker obresti za leto 1937 večinoma še niso pripisane, so upoštevane zaradi primerjave številke za I. 1936 in brez obresti.

Vloge na knjižice so narasle za 9,8 milj. Din na 603.028.843 Din, vloge v tekočem računu so padle za 4,2 milj. na 402.369.000 Din, skupne vloge pa so narasle za 5.598.927 Din na 1.005.391.520 dočim so znašale 31. decembra 1936 999.014.440 Din.

Število vlagateljev na knjižice je naraslo pri 5, v tek. računu pri 13, skupaj pri 5 hranilnicah. Vlagateljev na knjižice je bilo 129.112, v tek. računu 6.394, skupaj 135.506.

časa vrnila in legla v posteljo, so se naenkrat začele odpirati vrata od omar in na njeno največjo začudenje je iz omare stopil nepovabljen gost. Morate si misliti kakšno je bilo presenečenje, ko je iz male omare izstopila velika moška postava.

— **Združba trgovcev.** Člani uprave so imeli 14. februarja 1938 svojo sejo, na kateri so na mesto odstopivšega tajnika g. Pollaka izvolili za tajnika gospoda Veble Aleksandra iz Celja. Novo izvoljeni tajnik ima v tej stroki dolgoletno prakso za seboj, radi česar obstoji upanje, da bo tajniške posle Združbe v splošno zadovoljstvo vodil.

— **5. III. Župančičev večer.**

— **Tečaj za čevljarstvo, krojaško in damsko prirojavanje.** Združenje obrtnikov v Murski Soboti, namerava prirediti v mesecu marcu in aprilu 1939. tečaje za čevljarstvo, krojaško in damsko prirojavanje. Kdor želi obiskovati tečaje, naj prijavi svojo udeležbo pri uradu združenja obrtnikov v Murski Soboti, vsak dan od 10. do 12. ure. Tečajev se lahko udeležijo tudi pomočniki in pomočnice. — Za upravo Združenja obrtnikov predsednik Sukič Štefan I. r.

— **„Mladi Prekmurec“.** Teško pričakovana 3—4 št. „Mladega Prekmurca“ je pred nedavnim izšla. Napravila je nepričakovano dober vtis, ne samo v Prekmurju, temveč v vsej slovenski javnosti, kajti nekateri časopisi ponatiskujejo članke iz njega kar v celoti. „Mladi Prekmurec“ je prva prekmurška revija, vzrastla iz tal mlade generacije, ki se skuša s svojim delom dvigniti iz naših ozkih razmer. Univerzitetni profesor g. dr. Matija Slavič navaja v pismu nekaj del, ki argumentirajo pravilnost imena Prekmurje in ne — Slovenska Krajina. Ob koncu pa na kratko pove svoje stališče glede obeh imen. Prekmurški pisatelj g. Miško Kranjec je napisal ostro in obenem zelo karakteristično satiro, ki jo je s

FRED KALIŠ:

Gjurica

Dve leti pozneje pa se je Šandor le zadrnil. Nagibanje k fantazijam in zanimivim dogodivščinam v pripovedovanju ga je privedlo v to. Izmislil je nekega Ferka, ki je bil tudi na fronti — in ga po svoje obdelal.

— Ferko, da se je vlačil z neko rusko deklino in imel z njo razmerje. Po nekem skrivnem potu da se je vsako noč splazil k njej, pri tem pa naščuval Ruse na napad in jim izdal število in jakost mož. Tedaj da je vso noč treskalo in regljalo po okopih in jarkih. In da je nekemu oficirju nekoč — iztaknil oči, pa ga je potem lahko odvedel k sovražniku in so z njim uganjali neke coprnije. Vrnil pa se je le nekam domov.

„Sam vrug je bil ta Ferko.“
Vaščani so strigli z ušesi . . . Kaj takega? In neki Ferko iz bližnje vasi se je tudi oglasil. Bil je seveda na ruski fronti, zato. Zagnal je velik direndaj. Ta mrcina da je s tem mislil njega.

V jeseni, nekako sredi oktobra, se je tedaj nenadoma pojavil v Šandorovi koči orožnik z malim županom.

Šandoru se je zameglilo pred očmi, ko je v medlem soncu blisnil bajonet na puški. In ta orožnik? Ta strog obraz?

„Zaradi tistega tvojega Ferka sva prišla, Šandor“, je začel brez uvoda mali župan.

„Ajde, govori, kako je bilo?!“

Šandor je okamenel. Treza je pohitela s čislom v kot.

„No, bészelni —“ je po madžarsko zavil orožnik.

„Šandor, vruga, govori! Saj ni bog zna kaj!“

Šele tedaj je Šandor prišel nekoliko do sapa. Z drgetajočim glasom je izpovedal vse, kar je mislil, da mora. Potem je čakal z odprtimi usti.

„E, bogami, šta ču? To nije niš! Reknite mu neka muči, inace dobije svoj tešik.“ — Mali župan je Šandoru vse razložil.

„Razumem.“

Onadva sta se namenila k cesti. Za vogalom pa bum! Z neko prekijo je telebil Gjurica v orožnika. Skoraj bi ga podrli na tla.

„Viš ga“, se je zasmel mali župan. „To je tisti tvoj Gjurica?“ Šandor ni rekel nobene.

„Balavac!“

„Ja, čaj, Šandor! Koliko pa ima ta tvoj —“

„Šest jih ima.“

„Potem pa le v šolo z njim. Saj veš! V Gruntarovce! Zakon je to.“

„Hudič, pa ne zakon“ je godrnjal Šandor potem, ko sta orožnik in mali župan odšla.

Razjezil ga je obisk. Molčeč in zadržan je postal. Misli je, da se je hribček s kočjo in ves svet za ped pogreznil. In zdelo se mu je celo včasih, da je obvisel v zraku.

Vedel je, da ni tako kot pred vojno. In slišal je tudi, da je zemlja v drugih rokah, da se mu ne bo treba več gnjaviti pred gospodo v madžarsčino. Ali zakon, šola, orožnik? Svetel bajonet? Ne, na to ni nikdar pomislil. Tu pa tam je že opazil kakega novega, neznanega človeka, posebno v mestecu, kako novo uniformo, ali to le nezavedno, mimogrede. Zdaj pa: pridejo ti kar naravnost in ti zažugajo s prstom. Tih bodi! Tu je tvoj pog in nikamor dalje!

„Šandor ni več tak kot je bil“, je včasih kateri zamomljaj.

Res ni bil. Ni več pripovedoval o Rusiji, ne o ničemer. Samo prosil je. Potem pa se je za dan, dva, včasih celo tri, umaknil v svojo kočjo.

Pred velikim tednom pa je moral z Gjurico v Gruntarovce v šolo.

„Gjurica je falot, ali pameten“, mu je čez mesec dejal učitelj, nek drrač človek, ki je trdo izgovarjal r, ki ga pa Šandor ni poznal.

Ali Šandor se z šolo le ni mogel sprijazniti. Trezi je ure in ure razkladal, da človeku tega ni treba. On da o tem skoraj niti niti ni. Vedel je že zato. To je dobro. Ali sedeti tam po pet, šest ur in si vtepati v glavo tisto učenje? Ne, to ni nič. To je oslarija.

„Ali znaš že kaj“, je vprašal nekega dne Gjurico.

„Znam! Vidite to je a, to b, to ši - ba -“

Šandor se je zdrznil: Paglavec ti nekaj zna, zna . . .

Tedaj se je tudi on sprijaznil z aji in beji.

Gjurica je bil falot in svet zase.

simpatijo sprejela javnost. — Sledi še nato Gumilarjev zgodovinski članek in Sapačevi gospodarski problemi ter poskusi mladih literatov. Vsekakor pa je revija pokazala, da nam je bil tak list silno potreben. Vsak Prekmurec bi ga moral imeti.

— **Hišo je kupila** prav ugodno Nabavljajna zadruga državnih nameščencev v M. Soboti od g. Štivan Ernesta v Zvezni ulici. Tem potom je prišla zadruga v posest lastnega poslopja, ki se nahaja na sredini mesta in bo gotovo vsem združnim članom prikladna. Gospod Štivan si bo pa sezidal novo poslopje na prostoru nasproti poslopja bivše trgovine Fürst.

— **Kedaj nam bo dodeljen še en poštni avtobus?** Po tolikih letih smo komaj dosegli, da nam je poštna direkcija v lanskem letu stavila v promet dva avtobusa, ki sta zadovoljivo vozila na progji Rogoševci—Dol. Lendava. To je bil naravnost blagor za prebivalce, ki stanujejo ob tej progji do 49 km. daleč od Murske Sobotice. Toda za to dolgo progjo je bil določen avtobus že obrabljen, ki je k sreči brez posebnih človeških žrtev v obratu na progji pri Rankovcih dne 31. januarja 1938 zgorel. Prvotni, za naše prebivalstvo zelo prikladen vozni red, se je moral ukiniti in sedaj obratuje na tako dolgi in dobičkanosni progji le eden avtobus. S tem je silno prizadeto naše občinstvo, ki stanuje ob tej progji in glede dohodkov je prizadeta tudi poštna uprava. V javnem interesu je, da se čimprej postavi v obrat na omenjeni progji še en, našemu prometu sposoben avtobus, kajti ljudje, ki stanujejo ob državni meji in ki so na ta promet navezani, se radi tega nedostatka pritožujejo prav posebno tudi iz razloga, ker jim je prikladno vreden avtobusni promet na avstrijski strani dobro poznan, kar bi morala poštna uprava upoštevati.

— **Občni zbor nabavljajne zadruge.** Dne 23. februarja 1938 ob 19. uri se bo vršil občni zbor nabavljajne zadruge državnih nameščencev v M. Soboti in sicer v mali dvorani Sokolskega doma. Isti dan in na istem mestu ob 21. uri bo pa občni zbor kreditne zadruge državnih nameščencev. Uprava prosi vse članstvo, da se obeh zborov polnoštevilno udeležiti blagovoli.

DOPISI:

— **Ženska podružnica Družbe sv. Cirila in Metoda** v Gornji Lendavi bo imela svoj letni občni zbor v nedeljo, 20. t. m. ob 1/23 uri pop. v drž. nar. šoli v VI. razr. Prosimo članice, da se polnoštevilno udeležijo obč. zbora.

— **Tečaj na kmetijski šoli v Rakičanu.** Po tolikem času je bilo vendar omogočeno prirediti po 1 mesečni tečaj za mlade kmečke gospodarje bližnjih treh srezov. Glasom govoric, so se tečajniki živo zanimali za vsa predavanja in sploh za vso snov, kar so se na tečaju predelovali. Hvaležni so predavateljem, posebno pa ravnatelju g. ing. Mikužu, ki je z svojim neumornim delovanjem omogočil prireditve tečaja.

— **Tišina.** Dne 20. februarja 1938 se je poročil gospod Kreft, občinski tajnik občine Murska Soba okolica, z hčerko uglednega posestnika g. Varga iz Gradišča. Oba mladoporočenca izhajata iz uglednih staršev in sta v popolni morali vzgojena. Naj jim bo zakonsko življenje srečno!

— **Na lepi Dunaj** ob priliki pomladanskega velesejma od 13. do 15. marca Vas popelje „Putnikov“ luksuzni avtokar. Vožnja in vizum le Din 260. Prijave in informacije pri „Putniku“ Maribor.

— **Rogaševci.** Dne 2. februarja 1938 je imelo Sokolsko društvo svoj občni zbor, ki je potekel v najboljšem razpoloženju. Izvolili so upravo, ki obstoji iz uglednih oseb. Za starosta je bil izvoljen g. Kovač Karol, evang. župnik iz Gornjih Slaveč. Upamo, da bo društvo v napredek naše mladine, mirno in uspešno delovalo.

— **Gor. Lendava.** Jadranska Straža v G. Lendavi priredi na pustno soboto svojo tradicionalno predpustno prireditev in sicer letos v obliki Planinskega plesa. Sodeč po vseh pripravah, ki se vršijo že par tednov, ter po vajah sodelujočih je zagotovljeno, da bo tudi letošnja prireditev na dostojni višini. Vsem udeležencem bo nudila večer, polno neprisiljene zabave, za kar garantirajo nastopajoči humoristi. Igrala bo prvovrstna ciganska kapela. Vabila bodo ta teden razposlana, ako bi kdo pomotoma vabila ne dobil, naj kljub temu pride, dobrodošel nam bo.

— **V Budimpešto na 34. Evharistični svetovni kongres!** Z ozirom na ogromno število prijav iz celega sveta (posebni vlaki iz vseh držav Evrope, veleparniki iz prekomorskih držav) je nujno potrebno, da se v naprej pravočasno zasigurajo stanovanja za romarje v Budimpešti. Iz tega razloga je izredno važno in nujno, da se interesenti za posebni brzovlak, ki ga prireja evharistični odbor pri lavantinski škofiji v sodelovanju s „Putnikom“ Maribor od 25. do 30. maja (cena vožnje le Din 190.-) t a k o j prijavi. Prijave sprejemajo vsi župni uradi lavantinske škofije in poslovalnice „Putnika“ v Mariboru, Celju, Ptuj, Gornji Radgoni, Št. Ilju, in Dravogradu. Izkoristite izredno priliko za poset prekrasne Budimpešte in velebnih evharističnih svečanosti! Zadržite si prospekte!

— **Vinski sejem v Ljutomeru dne 8. marca 1938.** Vinarska podružnica v Ljutomeru priredi vinski sejem in razstavo vina v običajnem obsegu kakor prejšnja leta. Vabimo vse vinogradnike iz ljutomerskega, gornjeradgonskega in štrigovskega okoliša, da razstavijo svoja vina. Tudi letošnji vinski sejem bo dobro založen z dobrimi sortnimi in mešanim vinom. Ocenjeno bo vino en dan pred razstavo. Oni, ki hočejo vino razstaviti, naj to prijavijo do 3. marca, vzorce pa pošljejo do 6. marca t. l. iz vsake vrste po tri buteljke. Kupci in vsi drugi interesenti pa se vabijo k obilnemu obisku te prireditve! Otvoritev bo ob 9. uri, zaključek ob 20. uri.

GASILSTVO:

Naše gasilske čete širom sreza so v dnevih po novem letu do danes izvršile svoje občne zборе. Iz poročil, obračunov in proračunov doposlanih iz občnih zborov župni upravi, je razvidno, da so zbori v vseh 105 tih četah, potekli mirno in dostojno. Četni funkcionarji so povsod podali svoja stvarna poročila, ki so bila soglasno sprejeta. Iz obračunov je pa razvidno z kakšnimi denarnimi težkočami se naše čete bojujejo. Vsak, pa tudi najmanjši dohodek, vporablja samo za stvarne nabave in vzdrževanje gasilskega pribora. Nobeden izmed upravnih članov ni bil deležen, za svoje delo, denarne nagrade, izvzemši potnih stroškov, ali pa posebne zaposlitve.

Delavni program, sestavljen za tekočo leto, ki so bili sprejeti na skupščinah, so priznanja vredni. Podrobno predvidevajo raznovrstne vežbe in prireditve, iz česar je razvidno, da so naši požarniki globoko zavedajo svoje dolžnosti.

Pogosto vežbanje, zlasti z gasilskim orodjem, je predpogoj izobrazbe in uspešnega nastopa na požariščih. To vemo iz pretekle dobe, posebno zadnjih dveh let, ko so naše dobro izvežbane gasilske čete, z svojimi nastopi na požariščih, upotrebujoč moderno taktiko in vse ono, ki so si jo na vajah in tečajih pridobile in skozi to, tudi v najneprikladnejšem vremenu, rešile gotovega uničenja mnogo poslopij in narodnega imetja.

Razveseljivo je to, da so se mnogih občnih zborov udeležili tudi župani. Imeli so priliko videti poslovanje naših čet in slišati razna poročila. Naši gospodje župani se brezdvomno zavedajo kako važno delo vršijo gasilske čete, zato bi bilo prav in potrebno, da se naši požarniki v svojem stremljenju tudi od strani občnin kar najbolj podprejo. Priključite se gasilskim četam, kajti gasilsko delovanje je človekoljubno, ki najde povsod odmev.

Gasilski tečaj. Za poveljnike gasilskih čet se je 18. februarja 1938 začel tečaj v Mariboru. Nekaj jih je na tečaj povabljenih sedaj, ostali pa bodo povabljeni kasneje. Vsem tečajnikom želimo dober uspeh.

Odlikovanje. Predsednik gasilske čete Petanjci, g. Antauer Eugen je 13. februarja z primernim nagovorom svečano pripel odlikovanim gasilcem svoje čete dospela odlikovanja. Po razdelitvi odlikovanj se je pri tovarišu Šafarič Jožefu razvila živahna društvena zabava.

Gas. zajednica v Ljubljani je doposlala članstvu čete Nuskova in Prosenjacovci odlikovanja za dolgoletno službovanje. Na prejetem odlikovanju vsem iskreno čestitamo.

Iz poročil Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine je razvidno, da je bilo lani v naši državi prodanih 15 rudarskih koncesij Angležem, razen tega so pokazali živahno zanimanje za naše rudnike Francozi, Nemci in Čehi.

Jubilej prosvetnega delavca

Agilni sokolski in prosvetni delavec br. Niševicer Slavko, praznuje te dni mal jubilej.

Dne 1. II. t. l. je poteklo namreč 25 let, ko je prvič stopil na oderske deske; v teku četrt stoletja je sodeloval pri 100 igrah in zrežiral točno 25 iger.

Kot jubilejno predstavo si je izbral „Veselo božjo pot“, ki bo v soboto dne 19. II. in v nedeljo dne 20. II. 1938 v Sokolskem Domu v M. Soboti.

Pokažimo z velikim posetom igre, da vemo ceniti požrtvovalno delo.

Br. Niševicerju čestitamo in mu želimo še mnogo uspehov na sokolskem odru. Le naprej, brez miru...

LOVSTVO

Prekmursko lovsko društvo bo imelo 20. februarja 1938 ob 11. uri svoj občni zbor v meščanskem domu v Murski Soboti.

Nagrada. Vsakdo, ki bo izsledil in naznanil divjega lovca, bo dobil od Lovskega društva, potem ko bo naznanjeni divji lovec kaznovan, 100 dinarjev nagrade.

Vsem sokolskim četam!

Prijave za Prago pošljite preko matičnega društva v odrejenem roku (t a k o j j)!

Odgovor na okrožnico MSZ od 8. II. 1938, šte. 2 pa takoj direktno župni upravi.

Z d r a v o !

NIŠELVICER I. r.

Gospodarski drobiž

Nova železarna v Zenici je te dni izročila železniški upravi prvo dobavo doma izdelanih železniških tračnic in sicer 20 vagonov. Ob priliki izročitve teh tračnic so v tvornici priredili svečanost, ki sta ji prisostvovala minister za gozdove in rudnike dr. Kujundžić in žel. min. dr. Spaho.

26 milijonov dinarjev bo porabila beograjska občina še letos za razširjenje vodovoda, ko bo izvedla del velikega vodovodnega načrta, ki je bil lani sestavljen. Ves načrt bo izveden do leta 1966, ko bo imel Beograd en milijon prebivalcev.

Mednarodna obrtna razstava bo od 28. maja do 28. junija t. l. v Berlinu. Razstave se bodo udeležili tudi naši obrtniki.

Kmetje-dolžniki so plačali v teku meseca januarja začasne anuitete 13,779.000 Din kar da s prejšnjimi vplačili skupno 145,434.000 Din. Od vseh vplačil odpade na centralo v Beogradu 77,421.000 D, podružnico v Ljubljani 31,299.000 Din, v Zagrebu 27,670.000 Din, v Sarajevu 9,044.000 Din.

V Nemčiji so prepovedali uporabljati zlato kakršnekoli vrste pri izdelavanju peres, za očala in slično.

V okolici Prilepa je neki kmet zaklal svinjo, ki je tehtala 524 kg.

